

## Armsad Kristuses!

See kiri on Palamuse koguduse õpetajalt aru andmaks meie koguduses 2010.aasta jooksul toimunud ja et kutsuda teid osalema koguduse töös sel Issanda aastal.

Kuna aruandeaastal täitus minu introduktsioonist Palamuse kogudusele kümme aastat (20.02.2000), siis vaatan siin tagasi ka pikemale ajale.

Kui mind Palamuse koguduse õpetajaks pühitseti, siis ei olnud kogudusel oma õpetajat olnud juba 22 aastat. Kogudust teenisid naaberkoguduste õpetajad, alates 1996.aastast oli kohapeal diakon Margit Lail, kes oma volituste piires koguduse vaimuliku kohuseid täitis.

Koguduse kantseleiks oli kohandatud korter kirikumõisa rentnikumajas, kus polnud ei vett ega vetsu ning kütta sai pliidiga. Mäletan, et ma siiski üritasin seal hakkama saada, kuigi 15 kraadine toasoo saabus enam-vähem selleks ajaks, kui kantseleis olemise aeg läbi sai. Üsna pea kolisin aga koguduse diakooniapunkti ruumidesse, mida ka rahvamaja oma kantseleina kasutas - toona oli nii diakooniapunkti kui rahvamaja juhatajaks Tiina Tegelman, kellega koostöö sujus igati lodusalt.

Tänaseks päevaks on koguduse ruumide olukord hoopis uuel tasemel. Kirikule on saanud uus katus ja pingiküte, oleme püüdnud hoida kiriku temperatuuri jumalateenistuste ja talituste ajaks vähemalt üle nulli, kuid erilisematel puhkudel ka kümne sooja kraadi juures. Tasapisi kohendame kirikut kaunimaks - altariruumi on saanud vitraažaknad ja altari valgustus, altari ümber uus põrandakate, renoveeritud on kiriku elektrikilp ja sanitaarruumid. Kiriku torni luukide asemele on juba osalt saanud võrgud, et kella hääled kaugemale kajaks, kuid see töö veel jätkub. Oleme esitanud taotluse PRIAlt toetuse saamiseks oreli ehitamisele. Sõprade abiga Ikaalistest oleme alustanud kiriku välisseinalt sambla maha kraapimisega.

Ikaalide koguduse noored on juba mitu suve meil siin külas ja abis käinud. 2009.a suvel toksisid nad kabeli välisseinalt maha lagunenu halli pritskrohvi ning 2010.a suvel sai Ikaalide koguduse noorte eestvõttel lubikrohv parandatud ja kabel üle lubjatud. Just siis, kui nad olid laevas teel kodu poole, tabas meid aga tormi-iil, milles langenud puud lõhkusid nii kabeli kui ka kiriku katuse.

Väga südanant soojendav oli märgata neid paljusid inimesi, kes kohe ilma kutsumatagi appi tulid nii annetuste kui ka oma otsese tööga. Suured tänud Arne Tegelmanile, kes nende katuse taastamise korraldamise oma vabatahtlikuks tööks on võtnud. Suured tänud suurematele annetajatele Soomest: Ikaalide ja Kaarina kogudused ja Talonenide perefirma Ikaalisten Matkatoimisto Oy. Eestist annetas EELK Tallinna Peeteli kogudus 1100 krooni. Veel on kolm eraisikut ja OÜ Kerseli annetanud 1000 krooni. On olnud ka väiksemate summadega toetajaid ja neid, kes oma annetuse kiriku korjanduskasti panid. Tänu kõigile neile sai kiriku katus veel samal sügisel taastatud. Riigiametnikud on lubanud kiriku katuse taastamiseks tehtud kulutused muinsuskaitse kaudu hüvitada. Kui see summa on kogudusele laekunud, siis saame ka kabeli katuse korda teha. Juba 2006.a sai kabel seest üle värvitud ja vahetatud laelambid, Jõgeva koguduselt saime risti kabeli seinale. Välisseinal on Ikaalide noorte abiga korda tehtud. Kui nüüd ka katuse korda saaks, siis oleks me kabel nagu uus.

Pastoraat on suuresti tänu Meelis Paaveli jõupingutustele renoveeritud ja selle ruumidest 40% on koguduse käsutuses, teises majaosas on rahvamaja. Koguduse käsutuses olevate ruumide eest tuleb meil küll kõik kommunaalkulud tasuda, kuid samas pakuvad need suurepäraseid võimalusi mitmesugusteks kokkusaamisteks ja tööks. Neis ruumides on ka konverentsisaalid ja külalistetoad, mida kõik soovijad pisukese annetuse eest kasutada saavad – nende summadega oleme seni suutnud katta ruumide ülalpidamiskulud, mis 2010.a olid keskmiselt 1100 krooni nädalas. Tuleb küll tunnistada, et see on pisut imelik, et kõigi teiste vabatahtlike organisatsioonide ruumide kasutamise ja osa tegevuskulusidki maksab omavalitsus kinni, ainult kogudus peab täitsa ise hakkama saama ja oma kulude katteks rahakogumisega tegelema. Aga eks me oleme kõigist teistest ka tüki maad suuremad ja toimekamad.

Kogudusele on tagastatud kirikumõisa ait ja rentnikumaja. Aida alumist korrust kasutab toidubaar, ülemine korrus on hetkel tühi (seda kasutas pikka aega turismiinfokeskus, mis mõne aasta eest paraku suleti). Rentnikumaja ühes korteris on meil üüriline ja teine on üürilise ootel. Selle maja renoveerimise projektid on meil olemas, kuid veel pole leidunud raha nende teostamiseks.

Kõik maad, mis kogudus tagasi sai, on samuti tööle rakendatud. Kiriku ja poe ümbruse park on antud valla kasutada väljanäituse ja muude avalike ürituste korraldamiseks. Selle lepingu tasu kattis arvestuslikult poole muru niitmise ja lehtede koristamise kuludest, ülejäänud 25000 krooni panustas kogudus vabatahtliku tööna ja annetatud vahenditena. Kalmistu on raske vaidluse järel siiski valla hooldada. Aiamaalapid ja põllumaa on välja renditud. Oleme algust teinud juba ülekasvanud metsa lõikusega, saadud rahaga maksime 2006.a võetud laenu õpetaja ametikorteri ostmiseks ja ülejäänut kasutame omaosaluseks erinevatest rahastustest taotletavate toetuste juures.

Kogudusel on 1996.aastast Saksamaalt Gardingi koguduselt kingiks saadud väikebuss VW Transporter ja 2005.a ostsime samuti suuresti Saksa kiriku abiga sõiduauto Nissan Primera (1997.aastast). Samal aastal kinkis Electrolux Eesti AS kogudusele Husqvarna murutraktori, tänu millele olemegi pargi niitmiseга hakkama saanud.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et kinnisvara ja tehnika osas on kogudusel olemas töö tegemiseks igati head võimalused.

Kui võimalused on olemas, siis võiks muidugi töötajaid rohkem olla. Aga selleski osas on areng koguduses märgatav. Kui ma Palamusele tööle tulin, siis sai minu töötasuks 3200 kr, mis 2006.aasta lõpuks oli tõusnud 4000 kroonini kuus (vahepeal oli ka kümne kuu töötasu välja maksmata). Lisaks töötasule sain oma käsutusse sõiduauto kütuseliimidiga esialgu 500, hiljem 1000 krooni kuus (mis üle selle, maksan ise) ning kogudus maksis umbkaudu 300 kroonise mobiiltelefoni arve. 2006.a suvel kolisin Palamusele ametikorterisse (kus maksan korteri kasutamisega seonduvad kulud) ja jäin teenima üksi Palamuse kogudust (enne seda olin ka Torma koguduse hooldajaõpetaja ja elasin perega Torma pastoraadis). Selle järel tõusis 2007.a algusest mu palk 6500 kroonile, mis nüüdseks on jõudnud 7200 kroonini kuus (maksude maha arvamise järel saan kätte 6047kr ehk 386,64eur). Lisaks minule, kui ainsale koguduse täiskohaga töölisel, maksame tükitöö alusel pisukest tasu ka organistile, koristajale, muruniitjale ja bussijuhile. Kümne aastaga on koguduse palgafond tõusnud 42 651 kroonilt 176 269 kroonile, ehk siis üle nelja korra.

Lisaks tasulisele tööle tehakse koguduse juures ka väga palju vabatahtlikku tööd. Oma töö on kogudusele kinkinud juhatuse esimees, raamatupidaja, kirikuvanemad ja mitmed talgutöölised koristustöödel, ka koguduse nõukogu ja juhatus teevad oma tööd tasuta. 2009.a lõpust on taas alustanud pühapäevakool, mille õpetajad kingivad kogudusele oma tööaja. Mõned inimesed on lubanud appi tulla kantseleitööl koguduseliikmete andmete korrastamisele, kuid seda tööd jagub kindlasti veel paljudele, samuti mitmesuguseid muid viise kogudusetööl kaasa aidata. Nagu juba öeldud, on meil väga head võimalused igasuguseks tegevuseks – tulge aga ja tehke. Kirikus on alati tööd ja tegemist ning keegi ei pea üksi kodus kurvastama. Hetkel oleks kõige suurem vajadus inimese järele, kes aitaks koguduseliikmete andmeid arvutisse sisestada, et hõlbustada tulevikus sarnaste kirjade saatmist ning muud suhtlemistki. Et meie andmevaramusse saaksid kirja teie õiged andmed, selleks oleme välja töötanud ankeedi, mille palun täita kõigil, kes seda veel teinud pole, ja kogudusele tagasi saata. See ankeet on leitav koguduse kodulehelt ja seda on võimalik saata arvutiteel. Ühe koopia ankeedist paneme ka siia kirjale kaasa, kui vajate enamaid, siis andke teada.

Kirikuseadus näeb ette koguduse täisõigusliku liikme määramisel kaks näitajat: kas inimesel on tehtud iga-aastane nimeline annetus koguduse töö heaks ja kas ta on käinud armulaual. Jumal on me koguduse majanduslikku tegevust ja annetusi õnnistanud nõnda, et me saame kenasti hakkama ega ole kellelegi võlgu. Aga ka hinge kosutava armu vastu võtmise ja jagamise poolest on me kogudus olnud väga tubli. Nagu koguduse kodulehelt kätte saadavatest aruannetest nähtub, on Jumala armust osa saamise hulk aasta aastalt tublisti kasvanud, seda nii Sõna kui ka püha armulauasakramendi jagamise kaudu. 2010.aastal oli me koguduses 110 erinevat kokkusaamist Jumala sõna kuulutamiseks, millele pühendati ühtekokku üle 3000 inimitundi. Missat ehk armulauda pühitsesime 71 korral ja armulauast võeti osa 688 korda.

Need vaimulikud ja majanduslikud näitajad on ühe maakoguduse kohta kahtlemata väga head. Aga samas tuleb ka tunnistada, et alati saaks paremini. Meie umbkaudu 3000 elanikuga kihelkonnas on leeris käinud koguduseliikmeid 500 ligi. Neist omakorda vaid 15% on oma annetusega koguduse tööd toetanud. Need on küll jällegi kaugelt paremad näitajad, kui mistahes muul organisatsioonil, aga ikkagi mitte täiuslikud. Meie kogudusel ei ole mingit muud sissetulekut, kui vaid tänased annetused või tulu varast, mis varem on annetatud. Jakob sõlmis kunagi Jumalaga lepingu, et ta annab kõigest oma sissetulekust kümnendiku koguduse heaks (1Ms 28,20-22). Kui meist igaüks suudaks ühe protsendigi anda, oleks ka hästi, kuid eks iga lisa sellele on kõigiti teretulnud. Kõige mugavam ja lihtsam viis oma annetuse tegemiseks oleks korraldada pangas igakuine püsiülekanne.

Majanduslikust toest enamgi veel vajab kogudus te palvejõudu ja tööd, mis tehakse hinges. Jumalateenistustel palvetame kogudusega meie maa ja rahva eest, kuid ka meie kogudus vajab tõhusaks tööks iga inimese eestpalvet. Kui te igal pühapäeval kirikusse ei jõua, siis palvetage ikkagi – iga hea soov jätab oma jälje ning sillutab teed taevasse. Suur osa inimesi palvetab isegi tähele panemata: iga soov, mis me omas mõttes Kõigekõrgema poole saadame, ongi ju tegelikult palve. Võtke siis ikka aega neid soove soovida.

Kutsun teid üles kaasa mõtlema ka meie koguduse tuleviku kavandamisel. Nagu pea igal pool mujal, nii oleme ka meie oma koguduse arengukava koostamas. Selle juures on kõige olulisemaks osaks koguda võimalikult paljude koguduseliikmete arvamus selle kohta, mis praegu on me koguduses hästi ja mis halvasti ning millises suunas võiksime oma tegevust enam arendada ja millest peaks ehk hoiduma. Muidugi on kirik ja kogudus kulgenud läbi ajaloo kui kalju läbi mäslava mere, jäädes olulistest asjadest kindlaks. Samas on koguduse elus ka palju sellist, mis sõltub kaasajast ja muutub koos inimeste vajadustega. Et neid vajadusi paremini märgata ja osata neile vastu tulla, selleks ongi vaja ka teie arvamust me koguduse eluolu kohta. Selle kirja lõpust leiate koguduse kontaktandmed, kuhu võite oma arvamuse saata või ka telefoni teel teatada.

Julgustan teid tihemini minuga ühendust võtma. Koguduseõpetaja peamine ülesanne ongi ju suhtlemine ja suhtlemise korraldamine. Oleksin rõõmuga valmis ka teile külla tulema, kui kutsute. Kui teil on raskusi kirikusse tulemisega või kui te teate kedagi, kellel on, siis tulen ise kohale ja pühitseme armulauda koos teie kodus – mitte miski ei saa meid lahutada Jumala armust, kui on tahet olla Temaga osaduses.

Sellesama osaduse pärast, Jumala kingitud armastuse pärast tulevad ka sel suvel meile külla sõbrad Soomest ja Saksamaalt. Soome sõpradega koos on plaanis jätkata kiriku puhastamist samblast, kohendada kiviaeda kiriku ees ja ehk õnnestub ka rentnikumaja üle värvida. Nende tulemise aeg on veel täpsustamisel, kuid oleks küll armas, kui ka meie koguduse poolt leiduks siis kaasatellijaid (esialgne plaan on 18.07.-7.08.). Kellel on huvi, andku juba varakult teada, et saaksime oma plaane kooskõlastada.

Saksamaalt tulevad mitme koguduse esindajad, kel siin Eestimaal on sõpru. Nendega on plaanis palverännak algusega Tallinnas 4.juulil läbi Virumaa koguduste Tartusse, kus tahame osaleda 10.juuli jumalateenistusel Jaani kirikus, mis on ju ka suuresti sakslaste annetustega taastatud. Sellele rännakule tuleb pool bussitait rahvast Saksamaalt ja pool saab kaasa tulla Eesti kogudustest. Täpsemat maksumust teame siis, kui selgub, kas saame kuskilt ka toetust, kuid siingi tasub juba nüüd mõelda osalemisele ja end varakult kirja panna.

Koguduses nagu igas perekonnas saavad hästi aetud vaid asjad, mis ühiselt ette võetakse. Seepärast tahan teid innustada oma ettepanekutega välja tulema. Tõeline rikkus seisneb selles, kui me kõik oma erinevate andide ja oskustega liigume ühise eesmärgi poole – et Jumala tahe sünniks maapeal nagu taevaski ning ükski ei oleks eemale jäänud Jumala armastusest!

Õnnistatud paastu aega, pühadeks valmistumist

ja õnnistatud ülestõusmispühi ning elu koos Jumalaga aD 2011!

Jaan Nuga, Sinu koguduse teenija.

---

www.eelk.ee/palamuse  
Kõstri allee 1, 49226 Palamuse  
JÕGEVA MAAKOND  
reg kood 80211053

tel +372 776 0585  
palamuse@eelk.ee  
koguduseõpetaja Jaan Nuga,  
tel +372 522 6824

Eestist: a/a 1120162869, Swedbank  
IBAN: EE192200221016378547  
Swedbank; Bic: HABA EE2X  
Liivalaia 8, Tallinn, Estonia

---